

Халқ сўзи

Ўзбекистон –
келажаги
буюк
давлат

2024 йил — ЁШЛАР ВА БИЗНЕСНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ЙИЛИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

WWW.XS.UZ

E-mail: Info@xs.uz

2024 йил 7 ноябрь, № 228 (8851)

Пайшанба

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодни телефонингиз орқали сканер қилинг.

СТРАТЕГИК ШЕРИКЛИКНИ ЯНАДА МУСТАҚАМЛАШГА ҚАРАТИЛГАН МУҲИМ ТАШАББУСЛАР

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев Қирғиз Республикаси Президенти Садир Жапаровнинг таклифига биноан Туркий давлатлар ташкилоти Давлат раҳбарлари кенгашининг навбатдаги мажлисида иштирок этиш учун 5-6 ноябрь кунлари амалий ташриф билан Бишкек шаҳрида бўлди.

Президент Шавкат Мирзиёев 6 ноябрь кун Бишкек шаҳрида Туркий давлатлар ташкилоти Давлат раҳбарлари кенгашининг навбатдаги мажлисида иштирок этди.

Қирғиз Республикаси Президенти Садир Жапаров раислигида ўтган

тадбирда Озарбайжон Республикаси Президенти Илҳом Алиев, Қозоғистон Республикаси Президенти Қосим-Жомарт Тоқаев, Туркия Республикаси Президенти Режеп Таййип Эрдоған, Венгрия Бош вазири Виктор Орбан ва Туркий давлатлар ташкилоти бош котиби

Кубаничбек Омуралиев ҳам қатнашди. Кун тартибига мувофиқ ташкилот доирасидаги кўп қиррали ҳамкорликнинг ҳолати ва истиқболлари юзасидан фикр алмашилди, амалий шерикликнинг долзарб масалалари муҳокама қилинди.

Давлатимиз раҳбари ўз нутқида Остона ва Шуша шаҳарларидаги учрашувлардан кейинги вақт мобайнида глобал геосиёсий жараёнлар тобора мураккаб тус олганини алоҳида таъкидлади. Етакчи давлатлар ўртасидаги рақобат ва

ишонсизлик муҳити кескин кучаймоқда, зиддият ва уруш ўчоқлари кўпайиб, турли хавф-хатарлар янада ортмоқда.

Бу муаммолар савдо, инвестиция, транспорт, энергетика, қишлоқ хўжалиги ва бошқа соҳалардаги қўшма

режа ва катта лойиҳаларга жиддий тўсиқ бўлмоқда.

(Давоми 2-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Президенти Матбуот хизмати суратлари.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ТУРКИЙ ДАВЛАТЛАР ТАШКИЛОТИ ДАВЛАТ РАҲБАРЛАРИ КЕНГАШИ МАЖЛИСИДАГИ НУТҚИ

Хурматли делегациялар раҳбарлари! Авваламбор, гўзал Бишкек шаҳрида самимитимиз юксак даражада ташкил этилгани ва кўрсатилаётган анъанавий меҳмондўстлик учун Қирғиз Республикаси Президенти хурматли Садир Нурғожоевич Жапаровга самимий миннатдорлик изҳор этаман.

Сўнгги йилларда Қирғизистонда барча соҳаларда олиб борилаётган жадал ислохотлар ва туб ўзгаришларга ҳаммамиз гувоҳ бўлиб турибмиз. Бугун тадбиримиз ўтаётган ушбу муҳташам мажмуа ҳам бу сўзларимизнинг яққол далилидир.

Мамлакатда сиёсий-ижтимоий барқарорлик таъминланаётгани, замонавий саноат ва инфраструктура объектлари барпо этилаётгани, давлатнинг халқаро обрўси ва нуфузи ошаётгани яқин қардош сифатида бизни чексиз қувонтиради.

Қирғиз томонининг Ташкилотимизда иқтисодий интеграция, умумий тараққиёт, рақамли келажақ ва хавфсизлик йўналишларида шерикликни асосий мақсад этиб белгиланган раислиги даври муваффақиятли ўтишига тилакдошман.

Фурсатдан фойдаланиб, Қозоғистон Республикаси Президентини хурматли Қосим-Жомарт Кемелевич Тоқаевни ҳам тузилмамизда “Туркий даври!” шиори остида ўтган самарали раислиги билан чин дилдан табриқлайман.

Хурматли ҳамкасблар! Минг афсуски, Остона ва Шуша шаҳарларидаги учрашувларимиздан кейинги вақт мобайнида глобал геосиёсий жараёнлар тобора мураккаб тус олди. Етакчи давлатлар ўртасидаги рақобат ва ишонсизлик муҳити кескин кучаймоқда, зиддият ва уруш ўчоқлари кўпайиб, турли хавф-хатарлар янада ортмоқда.

Албатта, буларнинг салбий таъсири ва оқибатларини давлатларимиз ҳар томонлама сезиб турибди. Бу муаммолар савдо, инвестиция, транспорт, энергетика, қишлоқ хўжалиги ва бошқа соҳалардаги қўшма режа ва катта лойиҳаларимизга жиддий тўсиқ бўлмоқда, десам, бу — аниқ ҳақиқатдир.

Ташкилотимиз доирасида сиёсий ва хавфсизлик масалаларида мулоқотларни тизимли давом эттириш, умумий манфаатларимиздан келиб чиқиб, халқаро муаммолар бўйича яқдил ва аниқ позициямизни фаол илгари суриш мақсадга мувофиқдир.

Бу ўринда гап, энг аввало, Яқин Шарқда давом этаётган адолатсиз уруш ва кузатилаётган икки ёқлама стандартлар ҳақида бормоқда. Ҳазо сектори ва Ливандаги мисли кўрилмаган гуманитар фожиани, тинч аҳолига қарши вайронкор ҳужумларни, айниқса, беғуноҳ болалар, кексалар ва аёллар қурбон бўлаётганини ҳеч нарсга билан

оқлаб бўлмайди. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Фаластин қочоқларига ёрдам бериш бўйича махсус агентлиги фаолиятини чеклашга қаратилган ҳаракатларни ҳам кескин қоралаймиз.

Мазкур кўп йиллик низонинг ягона ечими — халқаро меъёрий ҳужжатлар ва резолюцияларга мувофиқ, 1967 йилдаги чегаралар асосида, пойтахти Шарқий Қуддус бўлган мустақил Фаластин давлатини тузишдир.

Кейинги ҳафта Ар-Риёд шаҳрида ўтадиган араб-мусулмон давлатлари саммитида бу муаммага аниқ сиёсий ечим топилишига умид қиламиз.

Хавфсизлик ҳақида тўхталганда, Афғонистон масаласи Ташкилотимиз доирасида доимо диққатимиз марказида бўлиши лозим. Бу борада вазирлар ва экспертлар даражасидаги мунотазам мулоқот механизмиди йўлга қўйиш муҳимдир.

Афғонистондаги ўқтир муаммоларни ҳал этишда амалдаги ҳукуматга ёрдам кўрсатиш, бу давлатни минтақаий иқтисодий жараёнларга кенг жалб этиш, ижтимоий ва инфраструктура лойиҳаларини рўёбга чиқариш масалалари албатта кўриб чиқилиши лозим, деб ҳисоблаймиз.

Хурматли давлат ва ҳукумат раҳбарлари! Бугун Ташкилотимизнинг тарихий ҳужжати — Туркий дунё хартиясининг қабул қилиниши

қардош давлатлар ва халқларимиз ўртасида кучайиб бораётган кўп қиррали ҳамкорликнинг ёрқин ифодасидир. Аминманки, биз шу асосда Туркий дунёни янада жипслаштириш, унинг мавқеини ошириш, ўзаро манфаатли ва дўстона алоқаларимизни чуқурлаштириш, ҳамкорлигимизни янги босқичга кўтаришга эришамиз.

Саммитимиз кун тартибидан келиб чиқиб, бир қатор устувор йўналишларга эътиборингизни қаратмоқчиман.

Биринчидан, давлатларимиз ўртасидаги икки ва кўп томонлама ҳамкорликнинг бугунги юқори даражасидан келиб чиқиб, Ташкилотимизнинг асосий шартномавий-ҳуқуқий базасини кенгайтириш ва мустақамлаш тарафдоримиз.

Биз Туркий давлатларнинг стратегик шериклик, абадий дўстлик ва қардошлиги тўғрисидаги шартномани қабул қилишни таклиф этамиз. Ўйлайманки, ушбу кенг қамровли ҳужжатнинг ишлаб чиқилиши тузилмамиз фаолиятини янада юксак сиёсий поғонага кўтаради.

Иккинчидан, Ташкилотимиз доирасида янги иқтисодий имкониятлар маконини яратиб бўйича ниятимиз қатъийдир.

Таҳлиллар шуни кўрсатмоқдаки, бугунги кунда давлатларимизнинг ташқи товар айланмасида ўзаро савдомиди улуши анча паст да-

ражада қолмоқда. Импортимизнинг салмоқли қисми учинчи давлатлар ҳиссасига тўғри келмоқда. Бу борада вазиятни кескин ўзгартириш вақти келди.

Энг аввало, тариф ва нотариф тўсиқларни бартараф этиш, савдо-божхона тартиб-қоидаларини енгилаштириш, электрон тижорат платформаларини ривожлантириш бўйича аниқ битим ва келишувлар ишлаб чиқиш лозим.

Савдо соҳасидаги салоҳиятимизни кенгайтиришга қаратилган чуқур тадқиқотлар олиб бориш учун яқин истиқболда Тошкентда етакчи миллий таҳлил марказларимизнинг анжуманини ўтказиш аниқ муддао бўлар эди.

Келгуси йил учун иқтисодий форум, савдо ва саноат кўرғазмалари, минтақа ва вилоятларимизнинг ўзаро ташриф режаларини, давлат харидларида иштирок этиш, кооперация ва локализация қўшма дастурини қабул қилишимиз керак. Бу устувор вазифаларни мамлакатларимизнинг Бош вазири ўринбосарлари зиммасига юкласак, албатта натижага тезда қўринади.

Учинчидан, бугунги оғир глобал иқтисодий шароитда энг долзарб муаммо — бу инвестиция жараёнларининг узлуксизлигини таъминлашдир.

(Давоми 2-бетда).

Ўзбекистон Республикаси
Президентининг
ФАРМОНИ
З.Т.МИРЗАЕВНИ
ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ҲОКИМИ
ЛАВОЗИМИГА ТАЙИНЛАШ
ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 109-моддаси 15-банди ва 124-моддасига асосан ҳамда халқ депутатлари Тошкент вилояти Кенгашининг қарорига мувофиқ **Зойир Тоирович Мирзаев** Тошкент вилояти ҳокими лавозимига тайинлансин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти **Ш. МИРЗИЁЕВ**

Тошкент шаҳри,
2024 йил 6 ноябрь

Ўзбекистон Республикаси
Президентининг
ФАРМОНИ
Б.К.ЗАРИПОВНИ
БУХОРО ВИЛОЯТИ ҲОКИМИ
ЛАВОЗИМИГА ТАЙИНЛАШ
ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 109-моддаси 15-банди ва 124-моддасига асосан ҳамда халқ депутатлари Бухоро вилояти Кенгашининг қарорига мувофиқ **Ботир Комилов** Бухоро вилояти ҳокими лавозимига тайинлансин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти **Ш. МИРЗИЁЕВ**

Тошкент шаҳри,
2024 йил 6 ноябрь

Ўзбекистон Республикаси
Президентининг
ФАРМОНИ
Ш.Б.УМУРЗАКОВНИ
ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲОКИМИ
ЛАВОЗИМИГА ТАЙИНЛАШ
ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 109-моддаси 15-банди ва 124-моддасига асосан ҳамда халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгашининг қарорига мувофиқ **Шавкат Буранович Умурзаков** Тошкент шаҳар ҳокими лавозимига тайинлансин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти **Ш. МИРЗИЁЕВ**

Тошкент шаҳри,
2024 йил 6 ноябрь

Ўзбекистон Республикаси
Президентининг
ФАРМОНИ
Х.Х.БОЗАРОВНИ
ФАРҒОНА ВИЛОЯТИ ҲОКИМИ
ЛАВОЗИМИГА ТАЙИНЛАШ
ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 109-моддаси 15-банди ва 124-моддасига асосан ҳамда халқ депутатлари Фарғона вилояти Кенгашининг қарорига мувофиқ **Хайрулло Хайитбаевич Бозаров** Фарғона вилояти ҳокими лавозимига тайинлансин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти **Ш. МИРЗИЁЕВ**

Тошкент шаҳри,
2024 йил 6 ноябрь

Ўзбекистон Республикаси
Президентининг
ФАРМОНИ
М.Б.АЗИМОВНИ
ҚАШҚАДАРЁ ВИЛОЯТИ ҲОКИМИ
ЛАВОЗИМИГА ТАЙИНЛАШ
ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 109-моддаси 15-банди ва 124-моддасига асосан ҳамда халқ депутатлари Қашқадарё вилояти Кенгашининг қарорига мувофиқ **Муротжон Бердиалиевич Азимов** Қашқадарё вилояти ҳокими лавозимига тайинлансин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти **Ш. МИРЗИЁЕВ**

Тошкент шаҳри,
2024 йил 6 ноябрь

Тошкентнинг ТДТга қўшган ҳиссаси ташкилотнинг ҳам халқаро майдондаги мавқеини, ҳам ички алоқаларини ривожлантиради

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 6 ноябрь куни Бишкек шаҳрида Туркий давлатлар ташкилоти Давлат раҳбарлари кенгашининг навбатдаги мажлисида иштирок этди.

Давлатимиз раҳбари ўз нутқида сиёсат ва хавфсизлик масалаларида мулоқотларни тизимли давом эттириш, ташкилотга аъзо мамлакатларнинг умумий манфаатларидан келиб чиқиб, халқаро муаммолар бўйича яқдил ва аниқ позицияни фаол илгари суриш мақсадга мувофиқлигини таъкидлади.

Ливан, Ғазо сектори ва Афғонистондаги вазиятга алоҳида эътибор қаратилиб, Ўзбекистоннинг бу борадаги аниқ қарашлари билдирилди.

Президент Шавкат Мирзиёевнинг мазкур саммитдаги нутқи халқаро эксперт ва таҳлил доиралари вакиллари томонидан ҳам юқори баҳоланмоқда.

Акс садо

Хесус ХИЛ, Мадрид автоном университетининг Осиё тадқиқотлари маркази профессори, Испания шарқшунослари уюшмаси бош котби, туркшуно:

— Ўзбекистон туркий мамлакатларнинг иқтисодий интеграцияси, барқарор ривожланиши ва рақамли келажагига қаратилган ташаббусларни қўллаб-қувватлаб, ТДТнинг стратегик кун тартибини шакллантиришда фаол иштирок этапти. Минтақавий хавфсизликни мустаҳкамлаш ва асосий халқаро муаммолар бўйича ягона позицияни ишлаб чиқишга алоҳида эътибор қаратилмоқда, бу ТДТ мамлакатларига глобал муаммоларга янада ишончли жавоб бериш имконини яратди.

Ўзбекистон ташаббуси билан қабул қилинган Туркий дунё хартияси мамлакатнинг ташкилотдаги етакчиликлари ролининг ёрқин намунасидир. Ушбу ҳужжат туркий давлатларнинг бирдамлиги, янада яқин маданий-иқтисодий ҳамкорлик ва минтақавий алоқаларни мустаҳкамлаш борасидаги муштарак интилишларини акс эттиради. Бундан ташқари, Ўзбекистон савдо ва божхона тўсиқларини бартараф қилиш, савдо, транспорт ва рақамли технологияларни рағбатлантириш учун шарт-шароит яратиш, шунингдек, қўшма ижтимоий ва инфратузилма лойиҳаларини амалга ошириш бўйича муҳим тақлифларни илгари сурди.

Ўзбекистон Туркий инвестиция форумини ташкил этишга чакирувчи орқали халқаро сармояларни жалб қилиш ва минтақавий иқтисодий алоқаларини ривожлантиришга содиқлигини намойиш қилмоқда. Бу тақлифлар молия институтларини йўлга қўйиш ва транспорт йўлларини мустаҳкамлаш гоёлари билан бир қаторда Ўзбекистоннинг барқарор иқтисодий ўсиш бўйича узоқ муддатли истиқболларини акс эттиради.

Ўзбекистон маданий даражада туркий меросини ўрганиш ва асраб-авайлаш бўйича ташаббусларни фаол қўллаб-қувватлайди. Бу туркий тили мамлакатлар халқлари ўрта-

сидаги алоқаларни янада мустаҳкамлашга ёрдам беради, билим алмашиш учун муҳим платформа яратди. Шунингдек, бу аниқ-са, ёшларни ўз халқларининг аънавалари ва тарихига ҳурмат руҳида тарбиялашда муҳим аҳамият касб этади.

Хулоса ўрнида таъкидлаш керакки, расмий Тошкентнинг ТДТга қўшган ҳиссаси ташкилотнинг халқаро майдондаги мавқеини ҳам, ички алоқаларини ҳам ривожлантиради.

Далия ОЛТУНТЕПЕ, «Нидерландия — Ўзбекистон» дўстлик жамғармаси раиси:

— Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Туркий давлатлар ташкилоти саммитидаги нутқида туркий халқларнинг бирлиги ва юксалиши учун зарур бўлган мақсад ҳамда аниқ йўналишлар ўз ифодасини топди.

Менинг нуктаи назаримга кўра, Ўзбекистон етакчисининг нутқи туркий халқларнинг маданий, иқтисодий ва ижтимоий жиҳатдан ўзаро боглиқлигини таъкидлагани учун катта таассурот қолдирди. Ўзбекистоннинг ривожланиши қўшни давлатларга ижобий таъсир кўрсатиб, бутун Марказий Осиёда умумий тараққиётни мустаҳкамлайди.

Маданий-маърифий ташаббуслар орқали туркий халқларни бир-бирига яқинлаштириш тақлифи ҳам жуда долзарб. Туркий эллар фольклорининг кўп жиҳдли мажмуасини аъзо мамлакатлар тилларида таржима қилишни рағбатлантириш гоёси истиқболли ёндашувдир. Ҳар бир аъзо давлатнинг маданий мероси бир неча тилда мавжуд бўлиши муҳим, бу унинг бутун туркий дунёда сақланиши, очилиги ва тушунарли бўлишини таъминлайди.

Ўзбекистоннинг сўнгги пайтларда ўзбек тили ва адабиётини тарғиб этиш, туркий тили минтақадаги муҳим арбоблар ҳадид зиялиларига ҳурмат-эҳтиром кўрсатиш борасида эришган муваффақиятлари миллий ўзликни мустаҳкамлашининг аjoyиб намунасидир. Ушбу маданий лойиҳаларга сармоя қилиш орқали Ўзбекистон нафақат ўз меросини тарғиб қилмоқда, балки бутун туркий дунёда алоқаларни мустаҳкамлайдиган йўлни босиб ўтмоқда.

Холид Таймур АҚРАМ, «Умумий келажақ жамияти» таҳлил маркази ижрочи директори (Покистон):

— Эксперт сифатида Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Туркий давлатлар ташкилоти ривожига қўшган ҳиссаси ва туркий ҳамкорлиқни мустаҳкамлаш борасидаги тинимсиз савй-ҳаракатларини юксак баҳолайман.

ТДТ саммитида Самарқанд, Остона ва Шушада бўлиб ўтган аввалги анжуманларда илгари сурилган ташаббусларни ўз ичига олган Бишкек декларациясининг қабул қилиниши унинг кўп томонлама ривожланишга содиқлигини яққол намоян этади.

Иқтисодий ривожланиш, маданий ҳамкорлик ва ижтимоий барқарорлик каби муҳим масалаларни қамраб олган ушбу тақлифлар Ўзбекистоннинг туркий дунё интеграциясининг ҳаракатлантирувчи кучи сифатидаги ролини тасдиқлайди.

Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёев томонидан 2023 йилда Остона шаҳрида тақлиф этилган Туркий дунё хартияси алоҳида аҳамиятга эга. Ушбу ҳужжат бирлик рамзига айланади ва ТДТ мамлакатлари ўртасида умумий қадриятлар ҳамда стратегик манфаатларга асосланган узоқ муддатли ҳамкорлик учун асос яратди.

Ишончим комилки, хартия иштирокчи мамлакатларнинг ҳамжиҳатлигини мустаҳкамлайди, глобал ва минтақавий муаммоларни ҳал этишга қаратилган савй-ҳаракатларни мувофиқлаштиришда амалий восита вазифасини ўтайди. Бундан ташқари, Ўзбекистон етакчисининг ташаббуслари ТДТнинг стратегик кун тартибини янада аниқлаштиришга хизмат қилади. Эксперт сифатида ушбу ташаббуслар Покистон учун ТДТ билан ҳамкорлиқни мустаҳкамлашдан манфаатдор бўлган катта имкониятлар яратётганини кўрялман.

Байболот АБИТОВ, Ўш давлат университети Шарқ қўлёзмалари ва мероси институти раҳбари, тарих фанлари доктори, профессор:

— Саммит кун тартибидан турк дунёсини ривожлантириш, иқтисодий интеграция, барқарор тараққиётни таъминлаш, рақамли келажақ ҳамда хавфсизлик, терроризм ва экстремизмга қарши курашиш масалалари муҳокамаси ўрин олди.

Етакчилар туркий тили давлатлар ўрта-сидаги ҳар томонлама муносабатларни яна-

да ривожлантириш масалаларини муҳокама қилди.

Давлат раҳбарлари томонидан илгари сурилган ташаббуслар ва уларнинг ҳаётга табиқ этилиши ташкилот ва икки давлатнинг янада самарали ривожланишига хизмат қилади.

Виктор КИМ, Тожикистон Миллий фанлар академияси Фалсафа, сиёсатшунослик ва ҳуқуқ институти илмий ходими:

— Глобал нотинчлик ва дунё тартиби архитектурасидаги туб ўзгаришлар шароитида халқаро ҳамкорлиқнинг янги моделларини яратиш масалалари дунёнинг кўплаб давлатлари учун жуда долзарб ва ҳаётий аҳамиятга эга бўлиб бормоқда.

Ривожланиш жараёнларининг динамикаси ва ТДТнинг ички таркиби энг табиий ва истиқболли кўринмоқда. Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёев 2023 йилда Остона шаҳрида бўлиб ўтган саммитда таъкидлаганидек, “Туркий давлатлар ташкилоти бугунги кунда шаклланаётган янги дунё тартиби ва халқаро институтлар тизимида ўзига хос муҳим ўринга эга бўлиб бормоқда”.

ТДТнинг концептуал асослари барқарор, ишончли муносабатлар ва умумий ривожланиш сари прогрессив ҳаракатни таъминлайди.

Ўзбекистоннинг туркий дунё тараққиёти ва бирдамлигидаги ўрни, энг аввало, қуйидаги сабабларга кўра қайд этилиши керак: биринчидан, Ўзбекистон Президентининг ташаббуслари ТДТнинг ҳуқуқий базасини кенгайтириш ва мустаҳкамлашга қаратилган; иккинчидан, улар туркий дунёнинг аниқ истиқболларини белгилаб берувчи ташкилот учун аниқ мазмунни тақдим этди. Президент Шавкат Мирзиёев замонавий технологияларнинг жадал ривожланишини ҳисобга олиб, Рақамли турк дунёси концепциясини ишлаб чиқиш ташаббусини илгари сурди;

учинчидан, Ўзбекистон туркий дунё бирлиги билан мустаҳкамланган аънаваный қадриятлар ва маданий меросни асраб-авайлашнинг ёрқин намунасидир. Глобаллашув жараёнлари таъсирида йирик маданий қатламларнинг йўқолиб бораётгани фонида Ўзбекистон Президентининг туркий эллар фольклорининг кўп жиҳдли мажмуасини ТДТга аъзо мамлакатлар тилларида нашр этиш тўғрисидаги тақлифи жуда долзарб бўлди ва Бишкекдаги саммитда ўз вақтида янгради.

Бўлиб ўтган саммит ҳам Туркий давлатлар ташкилоти бирлик, барқарорлик, тараққиёт ва маданий қадриятларни асраб-авайлаш макони эканини тасдиқлайди.

«Дунё» АА.

ЎЗБЕКИСТОН ВА ЕВРОПА ИТТИФОҚИ ҲАМКОРЛИГИНИНГ ЯНГИ ИСТИҚБОЛЛАРИ

Ўзбекистонда Европа иқтисодиёти кунларининг биринчи кунги тадбирлари бўлиб ўтди.

Европа — Ўзбекистон иқтисодий ҳамкорлик ассоциацияси (EQUOZ) ва қатор ташкилотлар ҳамкорлигида ташкил этилган ушбу тадбирда маҳаллий ва хорижий экспертлар, бизнес вакиллари қатнашди.

Тантанали маросим аввалида Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг иштирокчиларга йўллаган мурожаати Президент маслаҳатчиси Равшан Ғуломов томонидан ўқиб эшиттирилди. Унда биринчи мартаба ўтказилаётган ушбу тадбир Европа билан савдо-иқтисодий, инвестициявий ва кооперация алоқаларини янада мустаҳкамлашга катта ҳисса қўиши ва давлатлар ўртасидаги ҳамкорлиқнинг потенциални оширишга хизмат қилиши таъкидланди.

Шунингдек, Еврокомиссия президенти Урсула фон дер Ляйен ўз видеомурожаатида Ўзбекистоннинг жаҳон савдоси ва инвестицияларидаги ўсиб бораётган ролинини, мамлакатнинг стратегик, геосиёсий аҳамияти ва катта потенциални қайд этди. У Европа Иттифоқининг ахборот технологиялари, табиий ресурсларни қазиб олиш ва қайта ишлаш, йўл ва транспорт инфраструктурасини ривожлантириш соҳасида ҳамкорлиқни кенгайтиришга тайёргилини маълум қилди. Бу янги корхоналарни очиб ва иш ўринларини яратиш, транспорт, логистика йўналишларини биргаликда ривожлантириш имконини беради.

Тадбир очилишида Инвестициялар, саноат ва савдо вазирлиги Лазиз Қудратов, Европа Иттифоқининг Ўзбекистондаги элчиси Тойво Кларв ва бошқалар мамлакатлар ўртасидаги бу каби ўзаро манфаатли ва дўстона алоқалар янги имкониятлар яратиш, шериклиқни мустаҳкамлаш ҳамда иқтисодий ҳамкорлиқни янада кенгайтиришга хизмат қилишини таъкидлади.

Айтиб ўтилганидек, мамлакатимизда инвестиция ва бизнес муҳитини яхшилаш борасида олиб борилаётган ишларни ва товар айирбошлаш ҳажминини ошириш, трансчегаравий транспорт йўналишларини ривожлантириш, шунингдек, электротехника, қишлоқ хўжалиги, озиқ-овқат, фармацевтика ва кимё саноатлари соҳаларида янги бизнес-гояларни ишлаб чиқиш бўйича қатор чора-тадбирлар қўйилмапти. Ўз навбатида, Ўзбекистон ва Европа Иттифоқи 30 миллиард доллардан ортиқ қийматга эга қўшма лойиҳаларни амалга ошираётгани ҳам бу ишлар қўламини янада кенгайтиради.

— Биз ҳамкорлиқни ривожлантириш бўйича самарали мулоқот учун платформа тақдим этишдан жуда мамнунмиз. Ўзбекистонда Европа иқтисодиёти кунлари очик муҳокама майдонини шаклида ўтказилмоқда. Мазкур тадбир икки кун давомида иштирокчиларни 15 дан ортиқ панель сессия, дискуссия ва давра суҳбатларида ҳам аналга оширилмақда. Айтиш жоизки, бу борада узоқ муддатли ечимларни ишлаб чиқиш зарур. Мазкур жараёнларда биз иштирок этаётганимиздан фахрланамиз. Менимча, бизнинг ташкилотимиз юртингизда жуда яхши фаолият олиб борапти. Ўзбекистонда аҳоли кўпайишини ва иқтисодий ўсишни қўриб турибмиз. Бундан ташқари, иқлим ўзгариши каби муаммолар ҳам кузатилапти. Сув ресурсларини бошқариш соҳасини алоҳида таъкидлаш лозим. Умуман, бу соғлиқни сақлаш, қишлоқ хўжалиги, озиқ-овқат хавфсизлиги каби соҳаларга бевосита боглиқ. Ушбу масалалар Ўзбекистоннинг стратегик соҳаларини ҳам қамраб олади. Ҳукуматнинг келахак учун қўйган устувор вазифалари аниқ белгилаб берилганига ҳам гувоҳ бўлдим. Биз ўзбек ҳамкорларимиз билан сув ресурсларини бошқариш салоҳиятини ошириш бўйича ишлаяпмиз. Шу билан бирга, қўшма бошқарув лойиҳаларини ҳам таътиқ этаймиз. Бу лойиҳалар Тошкент ва унинг атрофини қамраб олади. У бир йил олдин бошланган эди. Демак, бугунги тадбир ишларимизни давом эттиришда кўл келади, — деди П. Бурдиллон.

Тадбирда сўзга чиққан “SUEZ” компанияси бош директори Пол Бурдиллон ҳам ушбу нуфузли тадбирда иштирок этаётганидан беҳад мамнун эканини айтиб ўтди.

— Бугунги кунда сув ресурслари ва оқова сувларни бошқариш муҳим масалалардан. Бундай ишлар нафақат йирик шаҳарлар, балки минтақаларда ҳам амалга оширилмақда. Айтиш жоизки, бу борада узоқ муддатли ечимларни ишлаб чиқиш зарур. Мазкур жараёнларда биз иштирок этаётганимиздан фахрланамиз. Менимча, бизнинг ташкилотимиз юртингизда жуда яхши фаолият олиб борапти. Ўзбекистонда аҳоли кўпайишини ва иқтисодий ўсишни қўриб турибмиз. Бундан ташқари, иқлим ўзгариши каби муаммолар ҳам кузатилапти. Сув ресурсларини бошқариш соҳасини алоҳида таъкидлаш лозим. Умуман, бу соғлиқни сақлаш, қишлоқ хўжалиги, озиқ-овқат хавфсизлиги каби соҳаларга бевосита боглиқ. Ушбу масалалар Ўзбекистоннинг стратегик соҳаларини ҳам қамраб олади. Ҳукуматнинг келахак учун қўйган устувор вазифалари аниқ белгилаб берилганига ҳам гувоҳ бўлдим. Биз ўзбек ҳамкорларимиз билан сув ресурсларини бошқариш салоҳиятини ошириш бўйича ишлаяпмиз. Шу билан бирга, қўшма бошқарув лойиҳаларини ҳам таътиқ этаймиз. Бу лойиҳалар Тошкент ва унинг атрофини қамраб олади. У бир йил олдин бошланган эди. Демак, бугунги тадбир ишларимизни давом эттиришда кўл келади, — деди П. Бурдиллон.

Насиба ЗИЁДУЛЛАЕВА,
ЎЗА мухбири.

Фармкомпаниялар учун самарали майдон

ХХРнинг Шанхай шаҳрида 7-Хитой халқаро “China International Import Expo — 2024” кўргазмаси бўлиб ўтмоқда.

“Import Expo” кўргазма майдонида юздан зиёд иштирокчи давлатларнинг ҳар бирига савдо ва инвестициялар, саноат ҳамда туризм соҳаси ютуқларини намойиш қилиши учун алоҳида жой ажратилган.

Фармацевтика тармоғини ривожлантириш агентлиги хабарига кўра мазкур кўргазманинг “Made in Uzbekistan” миллий стендида фармацевтика соҳасида фаолият олиб борувчи ишлаб чиқарувчилар ўзларининг махсуслотлари намуналарини билан қатнашмапти.

Шунингдек, тадбир доирасида турли давлатлардан ташриф буюрган тадбиркорлар ўртасида “B2B” учрашувлари ҳам ташкил этилиб, улар маҳаллий фармкомпаниялар учун самарали бўлмоқда.

«Халқ сўзи».

МАХТУМҚУЛИ МЕРОСИГА ЭҲТИРОМ

Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон давлат академик катта театрида буюк туркман шоири ва мутафаккири Махтумқули Фирогий таваллудининг 300 йиллигига бағишланган тантанали адабий-маърифий кеча бўлиб ўтди.

Тадбир

Унда Махтумқули Фирогийнинг ҳаёти ва ижодида бағишланган китоблар ҳамда таъсирли санъат асарлари кўргазмаси ташкил этилди. Адабий-маърифий кечада сўзга чиққан Туркманистоннинг Ўзбекистондаги Фавқуллоҳда ва мухтор элчиси Шодурди Мередов, Ўзбекистон Республикаси маданият вазири Озодбек Назарбеков, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси раиси Сирожиiddин Саййид, таниқли шоир ва таржимон Мирза

Кенжабек ҳамда бошқалар Махтумқули асарларининг аҳамияти, икки қардош халқ ўртасида тобора мустаҳкамлашиб бораётган адабий-маданий муносабатларнинг бардавомлиги хусусида а-

рофлича фикр юритди. Тадбир давомида ўзбек ва туркман халқларининг ривожланиб бораётган азалий дўстлиги ва қардошлигига бағишланган саҳна кўринишлари, Махтумқули шеърлари билан айтиладиган ўзбек ҳамда туркман миллий куй-қўшиқларидан намуналар ижро этилди.

Тадбирда таниқли давлат ва жамоат арбоблари, ўқувчи ҳамда талабалар, ижодкорлар, оммавий ахборот воситалари вакиллари қатнашди.

Нуруллоҳ ОСТОНОВ
(«Халқ сўзи»).

Самарқанд шаҳрига яна 8 та электробус олиб келинди

Самарқанд Ўзбекистонда ЕТТБнинг “Яшил шаҳарлар” дастурига қўшилган биринчи шаҳардир. Лойиҳа доирасида Самарқанд шаҳар жамоат транспорти йўналишларида электробуслар ҳаракати йўлга қўйилиши белгиланган.

Қулайлик

Хабарингиз бор, 2023 йил май ойида мазкур лойиҳага асосан дастлабки электробуслар олиб келиниб, М1-сонли Темир йўл АББ — Самарқанд халқаро аэропорти йўналишида йўловчилар хизматига чиқарилган эди.

Бугун Самарқанд шаҳрига ноябрь ойида режалаштирилган 30 та электробуснинг 8 таси олиб келинди. Йил якунига қадар яна 64 та электробус келтирилиши режалаштирилган. Умумий ҳисобда — 100 та электробус.

Ҳозирда электробусни расмийлаштириш ишлари олиб борилмоқда. Режадаги транспорт воситалари олиб келингач, белгиланган тартибда Самарқанд шаҳар жамоат транспорти йўналишларига бириктирилади.

«Халқ сўзи».

РЕКЛАМА

O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash vazirligi

TOSHKENT FARMATSEVTIKA INSTITUTI

kafedralaridagi quyidagi lavozimlarga tanlov e‘lon qiladi:

Farmatsevtik kimyo kafedrasi bo‘yicha: dotsent — 1, katta o‘qituvchi — 3, assistent — 5;

Toksikologik kimyo kafedrasi bo‘yicha: assistent — 3;

Dori turlari texnologiyasi kafedrasi bo‘yicha: kafedra mudiri, professor — 1, dotsent — 2, katta o‘qituvchi — 3;

Farmatsevtika ishini tashkil qilish kafedrasi bo‘yicha: kafedra mudiri, dotsent — 2, katta o‘qituvchi — 1, assistent — 3;

Dori vositalarining sanoat texnologiyasi kafedrasi bo‘yicha: professor — 1, katta o‘qituvchi — 1, assistent — 2;

Farmakognoziya kafedrasi bo‘yicha: dotsent — 1;

Tibbiy, biologik fanlar va jismoniy tarbiya kafedrasi: katta o‘qituvchi — 3, assistent — 1;

Farmakologiya va klinik farmatsiya kafedrasi bo‘yicha: assistent — 3;

Biotexnologiya kafedrasi bo‘yicha: katta o‘qituvchi — 1, assistent — 2.

Manzil: Toshkent shahri, Oybek ko‘chasi, 45-uy. Telefonlar: 71-256-37-38, 71-256-38-50.

Tanlov O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2006-yil 10-fevraldagi 20-qaroriga muvofiq “Oliy ta’lim muassasalariga pedagog xodimlarni tanlov asosida ishga qabul qilish tartibi to‘g‘risida”gi Nizom talablari, shuningdek, O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2015-yil 25-avgustdagi “O‘zbekiston Respublikasi hukumatiining ayrim qarorlariga pedagogik faoliyat samaradorligi va sifatini oshirish bilan bog‘liq o‘zgartirish va qo‘shimchalar kiritish to‘g‘risida”gi 246-qarori asosida o‘tkaziladi.

Tanlovda qatnashish uchun arizalar e‘lon chop etilgan kundan boshlab 1 oy ichida qabul qilinadi.

2024 йилнинг январь — сентябрь ойларида ҳаво транспортида бир кунда ўртача 18,2 минг нафар йўловчи ташилган.

КИТОБХОН АВЛОД

ХАЛҚНИ НУРАФШОН МАНЗИЛЛАРГА ЭЛТАЖАК

“Бугун битта китоб ўқиган бола эртага телевизор кўриб ўтирган ўнча болани бошқариши мумкин”. Мамлакатимиз раҳбарининг ушбу сўзлари замирида халқимиз келажаги ривож йўлидаги ўзига хос даъват мужассам. У нафақат болалар, балки мавзуга масъул кишиларга ҳам қаратилган бўлиб, бутун жамиятни ҳар доим безовта қилмоғи лозим. Зеро, китобхон халқ шижоатдан руҳ олиб, юксак марралар сари шахдам одимлайверади.

Мулоҳаза

Ҳазрат Алишер Навоий “Маълоис унафоис” асарида уч-тўрт яшарлик пай-тида ўз даврининг машҳур сўфий ва файласуф шоири Қосим Анворнинг тасаввуфий руҳдаги мазкур ғазалини ёд олганини ёзади.

Ринделму ошқему жаҳонсўзу
жасма чок,
Бо давлати ғами ту зи
фиқри жаҳон чи бок?

(Бу фақир аввал назмеким, ўрганиб-мен бу сўнгги матлабдур. Ҳамону уч ёш била тўрт ёшнинг орасида эрдим, азизлар ўқимоқ тақлифи қилиб, баъзи хайрат изҳор қилурлар эрди).

Китоб билан дўст тутиниш ва унга садоқат инсонни юксак чўққиларга олиб чиқишини Алишер Навоийдан кейин ҳам қатор алломалар ҳамда улуг аждодларимиз эътироф этган.

Шу боис кейинги йилларда китобхон авлодни камолга етказиш масаласи давлат сиёсати даражасига кўтарилди. Президентимизнинг 2017 йил 13 сентябрдаги “Китоб махсулотларини нашр этиш ва тарқатиш тизимини ривожлантириш, китоб мутлоааси ва китобхонлик маданиятини ошириш ҳамда тарғиб қилиш бўйича комплекс чора-тадбирлар дастури тўғрисида”ги қарори ижросига қаратилган кенг қўламли ишлар йўлга қўйилди. Юртбошимиз томонидан илгари сурилган 5 та муҳим ташаббуснинг тўртинчиси ҳам айнан ёшлар маънавиятини юксалтириш ва улар ўртасида китобхонликни кенг тарғиб қилишга қаратилган. Бу тадбирларни амалга ошира бориб, ҳар бир ҳудудга бир миллион донадан илмий, бадийий, тарихий, оммабоп мавзулардаги китоблар етказиб берилди.

Китоб ва китобхонликка юқори даражадаги бундай эътибор беҳиз эмас. Мамлакатнинг эртанги куни, унинг эгаси бўлиши ёш авлод маънавий олами, уларда рустўйлик, мулоҳазасизлик, адолат-пешалик, иллатларга мурокасизлик, ман-тиқий фикрлай олиш каби фазилатларни тарбиялаш мутлоаа билан узвий жа-

раёндир. Зеро, китобга боғланган кўнгил беҳад улуг маънавий озуқа олади. Унда яратилган образлар бахтидан қувонади, ташвиши, хато ва камчиликларидан изтироб чекади, одоб-ахлоқ ва тарбияси-дан намуна, сабр ва матонатидан руҳий қувват олади.

Шунингдек, китобхонлик маданиятини шакллантиришда ота-онанинг ўрни, оила, мактаб, устозлар даврасининг аҳамиятини ҳам унутмаслик даркор. Бугун болалар тарбияси ҳар қачонгидан долзарб бўлган бир пайтда барча кўргиликлар илдинини ҳар бир оила мутлоаадан йироқлашганидан излаши керак.

— Биз китоб ва мутлоаа тарбиясини олган авлодмиз, — дейди навоийлик шоира Салима Холдорова. — Бугунги авлод кўпроқ телефон ва ижтимоий тармоқларнинг тарбиясини олаётгани аччиқ ҳақиқат. Газеталардан мунажжим башорати, турли сканворд, криптограмма ва ҳоказони ахтаришади. Албатта, ҳаммаси демайман, лекин кўпчилиги. Бу табиий-ки, фикрий ялқовликка олиб келади. Мен кўламининг гўзаллигини, беғубор бола-лигим кечган қирғиз овуллари таровати-ни Чингиз Айтматов киссаларидан топа-ман. Беихтиёр шу асарларнинг қаҳрамо-нига айланаман. Кўп йиллар аввал у-нитилган романтика пайдо бўлади дилим-да. Буни менга интернет беролмайди. Ҳарфни, сўзни кўзга сингдириб ўқининг гашти бўлакча, шунда ўқиганиннинг “таъми”ни биласан, киши.

Дарҳақиқат, бугун ёшларимизнинг мутлоаадан йироқлашгани бор гап. Узаро суҳбатлар ҳам қайсидаир асар хусусида эмас, балки ижтимоий тармоқлардаги “шов-шув”лар, “тренд”лар, “хит”лар ат-рофида жонланади. Китоб тарғиботи, китобхонлик ва мутлоаа ҳақида сўз очил-гудек бўлса, минбарларда “Бир фарзанд-га уч китоб”, “Ҳар ҳафтада бир китоб”, “Мен севган китоб”, “Зукко китобхон”, “Китоб бизни бирлаштиради”, “Мактаб — оила — жамоат” ва ҳоказо танловлар, марафоллар, голиблар ва уларга берил-ган тўрт-беш ҳолини рақамдан иборат мукофотлар тилга олинадилар.

Афсуски, маҳаллий мутасаддилар ки-

тоб тақдим этиш, кутуб-хона хизмати сифати ва тарғиботини ошириш ўрни-га китоб ўқиган китобхонлар-ни зўрма-зўраки рағбатланти-риш йўлига ўтиб олишди. Хўш, шу билан китобга муносабат ўзгар-димми?

— Мутлоаа маданияти шаклланишида уч табаррук манзилнинг ўрни алоҳида аҳамиятга эга, — дейди Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги Навоий вилояти бошқармаси бошлиғи Дилшод Мамаражабов. — Уларнинг би-ринчиси — оила, иккинчиси — кутубхо-на, учинчиси — таълим-тарбия тизими. Афсуски, муайян сабабларга кўра сўнгги йилларда ҳар уч маконда ҳам муаммо-лар анча-мунча ййгилиб қолган эди. Ки-тобхонга рағбат ҳам шу уч маскандан бошланса, оила ва мактабда мутлоаа муҳити яратилса, ёшлар китоб билан дўстлашади, албатта. Шунингдек, китоб савдоси ва китобхонлик бўйича тадқи-қотларни йўлга қўйиш, кутубхона, китоб наشري ва савдоси бўйича илмий асос-ланган дастурни ишлаб чиқиш фурсати етди. Яқинда “Энг кўп китоб ўқиган ма-макатлар” рўйхатининг 2023 йилги ста-тистикасига кўзим тушди. Уйсиз аҳоли сони бўйича дунёда биринчи ўринда ту-радиган Ҳиндистон ушбу рўйхатни бош-қармоқда. Ҳиндлар ҳафтасига ўртача хисобда 10 соат 42 дақиқа вақтини му-толаага бағишлар экан. Таассуфки, Ўзбе-кистон ушбу рўйхатдан ўрин ҳам олоп-маган. Буни турлича ҳаспўлаш мумкин.

Лекин талаб ва тақлиф ҳаммасини ҳал қилади, дейиш муаммога ечим эмас. Бу маънавий таназзулнинг асорати, ҳолос ва у бирданига кўзга ташланмайди, ле-кин уни тузатиш нияҳтда қийин кечади. Утган даврда мутлоаадан йироқлашган авлод ўз ҳатоларидан ҳулоса чиқариши керак.

Нафсиламрини айтганда, мутлоаага ҳар ким ўз эҳтиёжидан келиб чиқиб вақт ажратади. Қолаверса, нега китоб ўқимайсан, деб бировнинг ёқасидан тутишни замон ҳам кўтармайди. Шу боис кўчада китоб ўқиган одамни учратмаганимиз-ни мутлоаага эҳтиёж сусайган деб қабул қилмаслик лозим.

Киши дорихона ёки ошхонага жисмоний эҳтиёж, китоб дўкони ёки кутубхона-га маънавий эҳтиёжини қаноатлантириш, руҳий тетиклик олиш учун йўл олади. Бугун электрон наشرлар хусусида кўп баҳс-мунозаралар бўлмоқда. Албатта, унинг ривожланишига ҳам ҳеч қандай шубҳа ва эътироз йўқ. Лекин электрон кўринишдаги асарларни ўқиш, айниқса, бадий асарларни мутлоаа қилиш ҳатто ривожланган мамлакатларда ҳам ҳали мактайдиган даражада эмас. Қолаверса, китоб муқовадан, мутлоаа кўлга қалам тутишдан бошланади. Асосийси, китобга боғланган кўнгил ҳар қандай имога эргашиб кетавермайди.

Темур ЭШБОЕВ
(«Халқ сўзи»).

ТАРИХ САҲИФАЛАРИ

ЭЛ САЛОМАТЛИГИ УЧУН ҚАЙҒУРГАН ЖАДИД

Бухорони ўз шахсий маблаг иэвазига тоза ичимлик суви билан таъминламоқчи бўлган маърифатпарвар ҳақида эшитганмисиз?

Гап шундаки, ўтган аср бошларида Бухорода ришта касаллиги авж олган. Ушанда, аниқроғи, юрт талатўплар гирдобиде қолган 20-йилларда бу касаллик манбаи шаҳар ҳовузларидаги ифлосланган сув эканлиги аниқланади.

Бундай ҳолатда муаммони бартараф этишнинг ягона йўли водопровод тармоғини тортиш орқали шаҳар аҳолисини тоза ичимлик суви билан таъминлаш эди.

Аммо эндигина тетапоа қадам-лар қўяётган Бухоро Халқ респуб-ликаси (1920 — 1924 йиллар) бу юмушини бажариш салоҳиятига эга бўлмаган. Қолаверса, чўян, темир қувурлар анқонинг уруғи эди.

Шунда Бухоро жадидларининг энг фаолларидан бўлмиш шоир Мунзим (Мирзо Абдулвоҳид Бурхо-нов) шахсий ташаббус билан чиқа-ди. У ўз ҳисобидан шаҳарни водопроводлаштирмоқчи бўлади. Шу мақсадда каттагина жамғармасини сарфлаб, кулолларга уч минг донa сопол қувур тайёрлатади. Мунзим-нинг дўсти, сафдоши, атоқли адиб Садриддин Айнийнинг “Эсдалик-лар” асарида қайд этилишича, бу қувурлар ҳар бирининг узунлиги бир метр, диаметри 25 сантиметр, қалинлиги эса икки сантиметр бўлган. Уша пайтдаги ҳукуматда солиқни сақлаш вазири лавозимда ишлаб турган Мирзо Абдулвоҳид Бурхонov ўз гоёсини амалга ошир-моқ умидида Когон шаҳрига бориб, паровоз ремонт қилиш депосида ишлайдиган, шу соҳани дуруст би-ладиган муҳандисга учради.

“Мунзим... шу қувурлар орқали Қарашон дарёсидан сув оқизиб келишни мўлжаллайди, — дея ёзади Бухоро давлат университети профессори, тарих фанлари док-тори Сулаймон Иноятнов бу маъри-фатпарвар инсон ҳақидаги мақола-ларидан бирида. — Шаҳар яқинида сув ҳавзаси қазилини ҳам ҳисобга олади. Агар қувурлар камлик қилса, оғайинларидан қарз олиб, бу ишни бажаришни ҳаёлидан ўтказмади”.

Аммо муҳандиснинг илмий асос-ланган сўзлари, қолаверса, унинг ниятидан воқиф бўлган Садриддин

Айнийнинг далиллари Мирзо Абдул-воҳидни бу фикридан қайтаради. Негаки, мантиқан олиб қараганда, сополдан тайёрлангани темир қувур ўрнини босолмас, сув зарбига тоб беролмасди. Шунга қарамасдан маърифатпарвар бу инсоннинг ўша огир дамларда халққа хайрихоҳ бўлгани, эл саломатлигини ўйлағи-ни таҳсинга сазовор, албатта.

Айтмоқчи, орадан бир қанча вақт ўтиб, Мирзо Абдулвоҳиднинг орзу-умидлари ушалди. Шаҳар аҳолиси бошига ришта балосини келтирган ҳовузлар сувидан истеъмол қилиш-га барҳам берилиб, ҳудуднинг санитария аҳоли яхшиланди. 1927 — 1929 йилларда таниқли ар-хитектор Владимир Шухов лойиха-си асосида Арқ кўргони рўпараси-да 40 метри сув минораси барпо этилди. Бу ишоотдан 1968 йилга қадар фойдаланилди. Беш йилча муқаддам бу жой француз сармоя-дорлари иштирокидаги бўёндкорлик юмушларидан кейин сайёҳлар ташриф бурорадиган масканга айлантирилди.

Мирзо Абдулвоҳид Бурхонovга келсак, бу фидойи инсоннинг сер-қирра фаолияти ҳақида соатлаб сўзлаш мумкин. Биз, бу ўринда, унинг Бухорода янги усулдаги мак-таб очиш ташаббускорларидан экан-и, ўтган асрнинг 20-йилларида бухоролук ёшларни Германияга ўқшга юборишга бош-қош бўлгани, шоир-лиги, ноширлиги, журналистлиги-ни айтиш билан чекланмоқчимиз.

Маърифатпарвар юртодошимиз хасталик туфайли 1934 йилда Ду-шанбе шаҳрида вафот этади.

Истам ИБРОҲИМОВ
(«Халқ сўзи»).

ФАРМОН ВА ИЖРО

СУД ЭКСПЕРТИЗАСИ ХУЛОСАЛАРИНИ ТЕЗ ФУРСАТДА ОЛИШ ИМКОНИЯТИ ЯРАТИЛДИ

Фаргона шаҳрида Х. Сулаймонова номидаги Республика суд экспертизаси маркази вилоят бўлимининг янги биноси очилди. Ушбу бўлимда ўтказиладиган экспертиза турлари 17 тадан 24 тага, тадқиқот турлари эса 19 тадан 38 тага оширилади. Муҳим янгиликлардан бири — Фарғонада ҳам одам ДНКси суд-биологик экспертизасини ўтказиш имконияти яратилди.

Гап шундаки, водий вилоят-ларида фаолият юритувчи суд-тергов органлари томонидан одам ДНКси бўйича бир йилда ўртача 500 та суд-биологик экспертиза тайинланган бўлиб, ушбу ҳолатда 2,5 мингдан ортқ фуқароларнинг пойтахтга бори-шига тўғри келар эди. Яъни ушбу экспертизага оид тадқи-қотлар фақат Тошкент шаҳрида ўтказилиши кўплаб фуқаролар-ни ортиқча сарф-ҳаражат ва оворагарчиликларга олиб келар эди.

Бу каби мисолларни бошқа

экспертиза турларида ҳам кўриш мумкин.

“Ўзбекистон Республикасида суд-экспертлик тизимини тако-миллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Президент Фармо-нида бу каби муаммоларни бар-тараф этиш ҳамда фуқаролари-мизга қулайликлар яратиш мақ-садида Фарғона, Термиз, Урганч шаҳарларида одам ДНКси суд-биологик экспертизаси ҳамда Самарқанд шаҳрида одам ДНКси суд-биологик экспертизаси ва материаллар, ашёлар ҳамда бу-юмлар криминалистик эксперти-заси лабораторияларини босқич-ма-босқич ташкил қилиш белги-ланган.

Эслатиб ўтамиз, Самарқанд вилояти ҳудудий бўлимида одам ДНКси суд-биологик эксперти-заси лабораторияси 2022 йил-да очилган бўлса, 2023 йилда бундай лаборатория фаолияти Хоразм вилоятида ҳам йўлга қўйилди.

Бу орқали фуқароларнинг бу-зилган ҳуқуқлари ва манфаатла-рини ҳимоялаш, тез фурсатда суд экспертизаси хулосаларини олиш, жиноятчиликни қисқа му-датларда фош этишга шароит яратилди.

«Халқ сўзи».

ПОЛВОНЛАР ЮРТИДАН НОМДОР БОКСЧИЛАР ҚАЧОН ЧИҚАДИ?

Мамлакатимизда энг ривожланган спорт турларида бири — бокс. Бу боксчиларимизнинг XXXIII ёзги Олимпия ўйинларида қайд этган юксак натижаларига қараб айтилаётган фикр эмас. Шу кунгача ҳам юртимиздан кўплаб номдор боксчилар етишиб чиққани бунинг исботи.

Дарҳақиқат, сўнгги йилларда ҳукуматимиз томонидан иқтидорли ёш боксчиларни аниқлаш, танлаш ва саралаш, мусобақаларга юқори даражада тайёрлаш борасида катта ҳажмдаги ишлар амалга оширилмоқдаки, натижада ўзбек боксининг шуқрати янада юксалиб борапти. Бугун ҳаваскор ва профессионал боксда бир эмас, ўнлаб спортчиларимиз ўз вазн тоифасида дунёнинг энг кучли боксчилари сафида эътироф этилаёттир.

ХОЛИС НАЗАР

Эътиборга молик жиҳати, ушбу бокс-чиларнинг аксарияти Бухоро, Тошкент, Хоразм ҳамда водий бокс мактабларида камол топган. Демакки, ушбу ҳудудлар-да бу борадаги ишлар тўғри йўлга қўйил-ган. Натижалар ҳам шунга яраша бўлмоқ-да. Бироқ айрим вилоятлардан сўнгги чорак аср давомида бирорта ҳам ном-дор боксчи чиққани йўқ. Ваҳоланки, ушбу ҳудудларда ҳам етарли шарт-шароитлар яратилган. Ўзлаб мураббийлар ёшларни бокс билан шуғуллангандир. Лекин не-гадир натижалар кутилганидек эмас.

Мисол учун, Қашқадарё вилоятини олайлик. Азал-азалдан полвонлар юрти сифатида ном таратган воҳадан сўнгги 15 — 20 йил давомида ўз вазинда аққол етакчи бўлган бирорта ҳам боксчи ети-шиб чиқмади. Хўш, нега? Нима учун Қаш-қадарёда бокс билан шуғулланаётган ёшлар кўпу натижа мактагулик эмас?

Вилоятдаги бокс мактаблари, тўғарақ-лар фаолиятини ўрганиш жараёнида му-раббийлар, мутасаддилар, спортчи ёшларнинг фикрларини эшитдик. Сўнгги йилларда қашқадарёлик ёш боксчилар қатнашган мусобақалар, кўлга киритил-ган ютуқлар билан қизиқдик.

— Париж шаҳрида бўлиб ўтган Олим-пия ўйинларига йўланма олишим мум-кин эди, — дейди А. Тожиев. — Шунинг учун кўп ҳаракат қилгандим. Бироқ бир йил аввал саломатлигим панд бергани туфайли доволанишимга тўғри келди. Му-лоажадаги дорилар таркибиде боксда та-қиқланадиган модда бор экан. Буни бил-маганман. Ўтказилган допинг-назоратда шу нарсa маълум бўлган, 2025 йилга қадар дисквалификация қилиндим. Ҳозир Қозон шаҳрида машгулотларни давом эт-тиряпман. Келгусида Олимпиада ва жа-ҳон чемпионатларида юқори натижалар-ни кўлга киритиш мақсадим бор.

Бундан ташқари, қашқадарёлик бир нечта боксчилар турли йилларда бўлиб ўтган жаҳон ва Осиё чемпионатларида иккинчи, учинчи ўринларни кўлга ки-ритишга муваффақ бўлган. Кўп марта Ўзбекистон чемпиони бўлган йигит-қиз-лар бор.

Албатта, ушбу натижалар ҳам осон кўлга киритилмаган. Уларнинг ортида спортчилар ва мураббийларнинг йиллар давомида қилган меҳнати, чеккан машақ-қатлари натижаси муҳассам. Бироқ бу-гунги кунда вилоятдаги фақат давлат то-монидан молиялаштирилмаган спорт му-ассасаларининг ўзида 45 нафар мураб-бий ёшларни бокс билан шуғулланти-раётгани, 2 минг 400 нафарга яқин ёшлар мунтазам машгулотларда иштирок этаётганини инобатга олсак, бу анча кам кўрсаткич экани аёнлашади.

— Тўғри, натижаларимиз мактагулик эмас, — дейди Ўзбекистон бокс федера-цияси Қашқадарё вилояти бўлими ижро-чи директори Жаҳонгир Аннаев. — Бу кўп йиллар давомида вилоятда ушбу спорт турига эътибор қаратилмагани, ҳудудда спорт мусобақалари тизимли ташкил-

лаштирилмагани билан боғлиқ. 2021 йил-да Қарши шаҳар ҳокими Нормўйин Холбоев Ўзбекистон бокс федерацияси Қашқадарё вилояти бўлими раиси, мен эса ижрочи директори этиб тайинланган эдик. Олдимизга вилоятда бокс спорт ту-рини оммалаштириш вазифаси қўйилган. Ҳозир бутун куч ва имкониятларни ишга солиб, шунга ҳаракат қиляпмиз. Бу бо-рада бир қатор натижаларга эришяпмиз ҳам. Масалан, 2021 йилда Қашқадарё ви-лоят и мамлакатимиз ҳудудлари ичида бокс спорт туридаги умумий кўрсаткич-лар бўйича 13-ўринда эди, ҳозир 8-ўринга кўтарилдик. Ва бу билан чекланиб қо-лаймиз, бунга имкониятимиз ҳам, сало-ҳиятимиз ҳам етади.

Жаҳонгир Аннаевнинг айтишича, ёш боксчиларнинг ривожланиши, тоблани-ши учун, аввало, ҳақиқий ринг, кучли мусобақалар, кучли спарринг рақиблар керак. Кўп йиллар давомида вилоятда бундай мусобақалар ўтказилмай қўйган эди. Сўнгги йилларда эса Қашқадарёда ҳам нуфузли бокс турнирларини ташкил этиш аънаъа тусини олмоқда. Бу му-собақалар кўплаб умидли спортчиларни кашф қилмоқда. Яқин йиллар ичида Қаш-қадарёдан ҳам нуфузли мусобақаларда Ватанимиз номини юксакка кўтарадиган забардаст боксчилар етишиб чиқишига ишонамиз.

Аслида, бизни бу борада мулоҳазага, таҳлилга қорлаган нарсa ҳам шу — вило-ятда боксининг ривожланиши, қашқадарё-лик ёшларнинг ҳам дунё ареналарини забт этиши инстагидир. Зеро, ушбу спорт турунинг янада юксалиши учун барча ҳудуддаги бокс мактаблари ҳам бирдек фаоллик кўрсатиши зарур.

Жаҳонгир БОЙМУРОДОВ
(«Халқ сўзи»).

Хорижга чиқиш биометрик паспортини почта орқали етказиб бериш хизмати йўлга қўйилади.

Халқ сўзи

Народное слово

МУАССИСЛАР:

Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши,
Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Сенати Кенгаши

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2020 йил 25 мартда Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 1142. 11 278 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоси келишилган нархда.

Газетани ҳақиқати маълумотларни юқлаб олиш учун QR-коднинг телефонингиз орқали сканер қилинг.

ТЕЛЕФОНЛАР:

Девонхона 71-259-74-51; қопилбист 71-259-74-53;
эълонлар 71-259-74-45.

Таҳририятга келган кўлаёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди.

Газетанинг сўзлаб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар.

Газета таҳририят компьютер терминал ҳамда оператор А. Исмаилов томонидан саҳифаланади.

Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига “Шарқ” нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси масъул. Босмахона телефони: 71-233-11-07.

• МАНЗИЛИМИЗ:

100066,

Тошкент шаҳри,

Ислон Каримов кўчаси, 55-уй.

Навбатчи муҳаррир — Н. Остонов.

Мусаҳҳиҳ — Ш. Машраббоев.

“Шарқ” нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили:

Буюк Турон кўчаси, 41. ЎЗА яқини — 00.10 Топширилди — 01.40 1 2 3 4 5 6